

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
TKL TÜRK DİLİ DERSLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ

TKL ODAK YAZAR TOPLANTILARI 2: **LATİFE TEKİN**

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

1 HAZİRAN 2026
SANAT VE TASARIM FAKÜLTESİ KONFERANS SALONU

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ ADINA DÜZENLEYEN
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMRAH PELVANOĞLU

YEDİTEPE
ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

14.00 **Açılış Konuşması:** Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Dekani Prof. Dr. Hülya Kılıç

Sunuş: Yeditepe Üniversitesi TKL Türk Dili Dersleri Koordinatörü

Dr. Öğr. Üyesi Emrah Pelvanoğlu

Birinci Oturum

Reyhan Tutumlu: Berci Kristin Çöp Masalları'ndan Para Gürültüsü'ne
Sözlü Kültürün Dönüşümü

Çimen Günay Erkol: Kırk Yıl Sonra Küfür Romanları Tartışması

Koray Üstün: Manves City Odağında Latife Tekin Romanlarının
Gerçeklik Kurguları

15.30 **Çay ve Kahve Molası**

16.00 **İkinci Oturum**

Ayşenur Arslan Yıldız: Para Gürültüsü'nde Baudrillardcı Bir İz Sürme

Nilay Özer: Latife Tekin'in Para Gürültüsü'nde Dil Krizi

Deniz Gündoğan İbrişim: Zaman Çökerken Dostluk Ne Yapar?

Para Gürültüsü'nde Hız, Yoksulluk ve Kırılgan İlişkiler

Christina Zenginoğlu: Para Gürültüsü Romanında Sıkıntının Suretleri

18.00 **Kapanış**

1. OTURUM (Oturum Başkanı: Prof. Dr. Melda Üner)

<i>Reyhan Tutumlu: Berci Kristin Çöp Masalları'ndan Para Gürültüsü'ne Sözlü Kültürün Dönüşümü</i>	3
<i>Çimen Günay-Erkol: Kırk Yıl Sonra Küfür Romanları Tartışması.....</i>	4
<i>Koray Üstün: Manves City Odağında Latife Tekin Romanlarının Gerçeklik Kurguları</i>	5

2. OTURUM (Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ali Budak)

<i>Ayşenur Arslan Yıldız: Para Gürültüsü'nde Baudrillardcı Bir İz Sürme</i>	6
<i>Nilay Özer: Latife Tekin'in Para Gürültüsü'nde Dil Krizi</i>	7
<i>Deniz Gündoğan İbrişim: Zaman Çökerken Dostluk Ne Yapar? Para Gürültüsü'nde Hız, Yoksulluk ve Kırılgan İlişkiler</i>	8
<i>Christina Zenginoğlu: Para Gürültüsü Romanında Sıkıntının Suretleri</i>	9

1. OTURUM

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Melda Üner¹

Reyhan Tutumlu²: Berci Kristin Çöp Masalları'ndan Para Gürültüsü'ne Sözlü Kültürün Dönüşümü

Latife Tekin'in yapıtlarında en dikkat çeken unsur anlatılarına yeni bir katman kazandıracak, biçim ve içeriğin örtüşmesini sağlayacak kendine özgü bir dil yaratmasıdır. Bu dil hem o dünyayı yansıtarak okurun o dünyaya girmesini sağlar hem de okurla yapıt arasında eleştirel bir mesafe kurulmasına hizmet eder. Ayrıca Latife Tekin, bu dili oluştururken sözlü kültürün özelliklerinden de ustalıkla yararlanır. Walter J. Ong'un 1982 yılında yayımlanan Sözlü ve Yazılı Kültür: Sözün Teknolojileşmesi başlıklı kitabında sözlü ve yazılı kültürlerin psikodinamiklerinden bahseder. Bu yapıtında ortaya koyduğu "varlığı yazı ve matbaa teknolojilerine dayanan telefon, radyo ve televizyona özgü sözlü kültür" olarak tanımladığı "ikincil sözlü kültür" kavramının günümüzdeki sosyal medya, dijital platformlar ve yapay zekâ düşünüldüğünde "öncü" bir kavram olduğu vurgulanmalıdır. Bu gelişmelerle birlikte de dil bir değişim, dönüşüm geçirir. Bu sunumdaki iddialardan biri de Latife Tekin'in yapıtlarında sözlü kültürün biçim değiştirmesinin dildeki yansımalarını takip edebiliriz. Bu çalışmada ilk önce Ong'un kavramsal çerçevesinden hareketle sözlü kültür yapısının Berci Kristin Çöp Masalları'nda dile nasıl etki ettiği, bu yapıtta sözlü kültürün psikodinamiğinin nasıl işlediği ortaya konulacaktır. Ardından çok katmanlı ve parçalı bir yapısı olan Para Gürültüsü'nde "mücadeleci eda", "kümeleyici kalıpsal anlatım", "katılımcı gizemi" gibi özelliklerle sözlü kültür etkisinin devam ettiği, ancak değişen çağla birlikte bu etkinin de nasıl dönüştüğü ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Berci Kristin Çöp Masalları, Para Gürültüsü, Walter J. Ong, sözlü kültür, ikincil sözlü kültür.

¹Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

²Öğretim Görevlisi Dr., Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü

Çimen Günay-Erkol³: Kırk Yıl Sonra Küfür Romanları Tartışması

Latife Tekin'in 1980'li yıllarda yayımlanan ilk romanları, özgün dilleri ve anlatı yapılarıyla dönemin normlarına meydan okumuş ve Türk edebiyatında hem biçimsel hem de tematik açıdan bir kırılma noktası oluşturmuştur. Bu romanların yayımlanmasını takiben Yalçın Küçük, Küfür Romanları (1986) adlı kitabında Latife Tekin'e yönelik son derece sert ve kişiselleşen bir eleştiri kaleme almış; Küçük'ün Sevgili Arsız Ölüm ve Gece Dersleri'ne yönelttiği eleştiri, dönemin edebi tartışmalarında derin izler bırakmıştır. Bu bildiri, söz konusu tartışmayı kırk yıllık bir mesafeden yeniden ele alarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Öncelikle bu saldırının gerçekleştiği bağlam, yani 1980 sonrası Türkiye'sinin edebi ve siyasi iklimi mercek altına alınacaktır. Ardından otorite olma iddiasındaki erkek eleştirmen sesi karşısında kadın yazarın meşruiyet arayışı, özgün bir edebi dil geliştirmenin toplumsal cinsiyet açısından taşıdığı bedel ve Tekin'in tüm baskılara rağmen yazarlığa nasıl sağlam bir adım attığı değerlendirilecektir. Küfür Romanları tartışması yalnızca iki entelektüel arasındaki bir anlaşmazlık değildir. Aksine bu tartışma, Türkiye'nin edebi kamusal alanındaki güç ilişkilerini, cinsiyeti ve sınıfı görünür kılan bir semptom olarak okunmalıdır. Yalçın Küçük yıllar sonra Latife Tekin'e haksızlık ettiğini fark ettiğini söylediği için, bu tartışmaya bugün yeniden bakmak, edebiyat kamusunda kadın yazarların konumunu ele almak adına son derece önemli ve gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Latife Tekin, Yalçın Küçük, Küfür Romanları, edebi eleştiri ve iktidar.

³Doç. Dr., Özyeğin Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri

Koray Üstün⁴: Manves City Odağında Latife Tekin Romanlarının Gerçeklik Kurguları

Edebiyat ile toplumsal gerçeklik arasındaki bağ, sanayileşme ve teknolojik evrimin hızıyla eş zamanlı olarak yeniden şekillenmektedir. Erken dönem eserlerinde büyümlü gerçekçiliğin imkânlarıyla toplumsal sorunlara eğilen Latife Tekin, Manves City romanında odağını endüstrileşmenin, dijitalleşmenin ve kapitalist sömürü çarklarının kuşattığı gri bir “teknolojik gerçeklik” düzlemine kaydırmıştır. Bu bildirinin amacı, Manves City ekseninde Latife Tekin’in gerçeklik kurgusunu incelemek ve bu kurgunun toplumsal katmanların inşasındaki rolünü tartışmaktır. Çalışmada, gerçekliğin teknoloji üzerinden inşasını anlamlandırmak adına Frankfurt Okulu’nun Eleştirel Teori temsilcilerinden Herbert Marcuse’nin “teknolojik rasyonalite, kontrol ve tahakküm” kuramından yararlanılacaktır. Marcuse’nin kuramsal çerçevesiyle koşut olarak, romandaki Erice kasabasının sanayi ve gözetim kentine dönüşmesi ile toplumsal katmanların bu yeni düzen içerisindeki konumlanışı tahlil edilecektir. Bildiride; işçilerin hareketlerini, içtikleri suyu ve verdikleri mola sürelerini saniyelerle ölçen yapay zekâ destekli “bot” şeflerin varlığıyla somutlaşan ve sömürüyü derinleştiren uygulamalar üzerinden, teknolojinin toplumsal hiyerarşiyi ve yabancılaşmayı nasıl kurumsallaştırdığını göstermek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, eserdeki teknolojinin sadece arka planda yer alan somut nesnelere ibaret olmadığı, aksine insanın kendi emeğine, doğaya ve toplumsal değerlerine yabancılaşmasını tetikleyen ve toplumsal katmanları yeniden üreten bir gerçekliğin inşasını sağladığı ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Latife Tekin, Manves City, eleştirel teori, teknolojik gerçeklik.

⁴Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

2. OTURUM

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ali Budak⁵

Ayşenur Arslan Yıldız⁶: Para Gürültüsü'nde Baudrillardcı Bir İz Sürme

Bu bildiri, Latife Tekin'in Para Gürültüsü romanını Jean Baudrillard'ın postmodern felsefeye yön veren simülasyon kuramı çerçevesinde ele almaktadır. Bu doğrultuda, romanda inşa edilen kurmaca dünyanın gerçeklik algısı ve toplumsal eleştirisi, ilgili kuramsal zemin referans alınarak irdelenmiştir. Çalışmanın temel iddiası, romanda paranın üretimden koparak dijital bir işarete dönüşmesiyle başlayan "simülasyon" sürecinin, bireyin hem kimliksel hem de mekânsal düzlemde hapsedildiği bir "hipergerçeklik" olarak kurgulanmış olmasıdır. Bildiride öncelikle, romandaki para metaforunun Baudrillard'ın "modellerin önceliği" ilkesiyle örtüşen niteliği ele alınmıştır. Bu doğrultuda, paranın bir değer birimi olmaktan ziyade, finans dünyası üzerinden "işaret" ve "gürültü" haline gelmesi ve değerden işarete geçiş süreci tartışılmıştır. Ardından, Kikobaki karakterinin dijital bir persona olan Bakaçyo'ya evrilmesi, imgenin evreleri ve simülakr düzenleri üzerinden analiz edilmiştir. Bu analiz sürecinde kimliğin bir temsil olmaktan çıkıp nasıl saf bir simülakra dönüştüğü ve öznenin bir enformatik "terminal"e dönüşme süreci irdelenmiştir. Mekânsal düzlemde ise romanın birinci bölümündeki dijital yayınların yarattığı o soyut, mekânsız evrenden, ikinci bölümde "Adabel Evleri" ve geçiş kumsalı üzerinden kurgulanan somut hipergerçek yaşam alanına geçiş ele alınmıştır. Bu doğrultuda, söz konusu coğrafyanın Baudrillard'ın terminolojisiyle gerçeğin modeller yardımıyla yeniden üretildiği bir "kodes"e dönüşmesi tartışılmıştır. Çalışmanın sonraki aşamasında ise sistemin steril yüzeyini delerek simülasyonun ememediği "gerçek" birer semptom olarak dönen "öksürük" gibi fiziksel tezahürlerin ve anlatıda sisteme yönelik simgesel birer meydan okuma oluşturan "bedduaların", simülasyon evrenini delme potansiyelleri değerlendirilmiştir. Sonuç bölümünde, Bakaçyo'nun finaldeki firarı, simülasyonun koordinat sisteminden bir kopuş ve açık denizdeki boşluğa doğru gerçekleştirilen bir "içsel çöküş" eylemi olma imkânları üzerinden sorgulanmıştır. Sonuç olarak bu bildiri, Latife Tekin'in metnindeki gürültü ve kaosu Baudrillardcı bir perspektifle okuyarak, anlamın tasfiyesine karşın "gerçek" semptomlar üretmenin estetik ve ontolojik imkânlarını ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Latife Tekin, Jean Baudrillard, simülasyon, simülakr, hipergerçeklik, Para Gürültüsü.

⁵Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

⁶Öğretim Üyesi Dr., Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü

Nilay Özer⁷: Latife Tekin'in Para Gürültüsü'nde Dil Krizi

Para Gürültüsü, Latife Tekin'in Manves City, Sürüklenme, Zamansız adlı romanlarındaki çizgisini sürdüren, parçalı bir anlatı kurar, ancak bu kez parçalanma, dijitalleşmiş dünyanın yapısal etkilerinden doğar. Sanayi, kentleşme ve kapitalizm eksenindeki modernlik, gerçekliği mekânsal ve sınıfsal olarak bölerken anlamı bireyselleştirmiş, yine de ortak bir dışsal zemin bırakmıştı. Dijital parçalanma ise bu zemini ortadan kaldırarak gerçekliği simülasyon katmanlarına ayırdı ve dil krizini ontolojik bir kopuşa dönüştürdü. Para Gürültüsü'nde, akış, algoritmalar, etkileşim, öznenin farklı platformlarda bölünen personaları ve içerik dolaşımının eklettik-kakofonik doğası, teknolojiye bağımlı ekonominin söylemsel kategorileriyle harmanlanarak parçalı ve deneysel bir biçimle sunulur. Anlatı, dilin çoğullaşması ve sosyal medya söylemlerinin dolaşımı üzerinden bir dil krizini görünür kılar. Dijital gündelik hayat ve para piyasalarının belirlediği gerçeklik rejiminde dilin göndergesel, rasyonel ve etik işlevleri geri çekilir, bunun yerine dil; etkileşim, görünürlük ve dolaşım üreten libidinal bir baştan çıkarma rejimi olarak öne çıkar. Doğa, duygular, cinsellik, spiritüellik ve felsefe alanlarına ait söylemlerin kâr güdüsü tarafından yeniden kodlanması, cinselliğin etkileşim ekonomisini besleyen bir araca dönüşmesi ve spiritüel-felsefi söylemlerin yüzeyselleşmesi gösterilir. Bu çalışmada, romandan seçilmiş pasajlarla dil krizi tartışılırken Jean Baudrillard'ın "hiper gerçeklik" ve "baştan çıkarma" kavramları ile Jean-François Lyotard'ın "libidinal ekonomi" yaklaşımına başvurulacaktır. Para Gürültüsü'nün politik ufkunun, dil krizini araçsallaştıran dijital-ekonomik düzenin teknofeodal eğilimlerini gördüğü; çağın "gürültü"sünü temsil eden dilin mesajının ise Yanis Varoufakis'in Teknofeodalizm çalışmasıyla yorumlanabileceği savunulur.

Anahtar Kelimeler: Dil krizi, hipergerçeklik, baştan çıkarma, libidinal ekonomi, teknofeodalizm.

⁷Dr. Öğretim Üyesi, Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü

Deniz Gündoğan İbrişim⁸: Zaman Çökerken Dostluk Ne Yapar? Para Gürültüsü'nde Hız, Yoksulluk ve Kırılgan İlişkiler

Bu konuşma, Latife Tekin'in Para Gürültüsü romanını zaman, hız ve dostluk ekseninde okumayı öneriyor. Roman, finans kapitalin algoritmalar, veri akışları ve piyasa diliyle kurduğu hız rejimini yalnız ekonomik bir kriz olarak değil, aynı zamanda zamanın, dilin ve gündelik hayatın dönüşümü olarak düşünür. Para Gürültüsü'nde zaman çizgisel biçimde ilerlemez; yoksulluğun, borcun ve güvencesizliğin baskısı altında bükülür, parçalanır ve çöker. Romanda dile gelen "Yoksulluk arttıkça zaman çöker" söylemi, modern ilerleme anlatısını tersyüz eden temel düşüncelerden biri hâline gelir. Konuşma, bu çöken zaman deneyimini finans kapitalin hızlandırılmış "piyasa zamanı" ile daha kırılgan ve sezgisel zaman katmanları arasındaki gerilim üzerinden tartışacaktır. Aynı zamanda romanın merkezindeki Kikobaki ve Ramini arasındaki dostluğa odaklanarak, hızlanan ve parçalanan dünyada birlikte kalabilmenin hem imkânlarını hem de sınırlarını sorgulayacaktır. Çünkü roman boyunca dostluk, yalnız dayanışma değil, yoksulluk, kırılganlık, çöküş ve farklı yönlerde savrulma baskısı altında sürekli sınanan bir ilişki biçimi olarak ortaya çıkar. Hannah Arendt'in çoğulluk ve ortak dünya düşüncesinden hareketle bu konuşma, Kikobaki ve Ramini'nin ilişkisini piyasa gürültüsü içinde birbirini duyabilmenin ve ortak bir dünyayı korumaya çalışmanın kırılgan ama hâlâ vazgeçilmemiş bir biçimi, umudun duygu makamı olarak okuyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zaman, yoksulluk, algoritma, ortak dünya, Hannah Arendt, dostluk, Para Gürültüsü.

⁸Dr. Öğretim Üyesi, Kadir Has Üniversitesi Çekirdek Program

Christina Zenginođlu⁹: Para Gürültüsü Romanında Sıkıntının Suretleri

Kurmaca ve kurmaca dışı anlatılara yoğunlaşıldığında anıların, mektupların, fotoğraflar ve gúnlükler gibi romanların; sıkıntının kısmen de olsa aktarılmasında önemli girdiler oluşturdukları gözlenmektedir. Latife Tekin edebiyatında yoklukta ve yoksullukta, hatırlayan öznenin tanıklığı geniş yer tutmaktadır. Yine de hayal, umut ve direniş, yerleşik gerçeklikler olarak öne çıkmaktadır. Son romanında dijitalleşen ve artık bozulan dünyayı metne taşımakta ve aşırılıkların dayattıklarına eleştirel bir boyutta bakmayı sürdürmektedir. Bu bildiri, Para Gürültüsü'nü (2026), Lars Svendsen'in Sıkıntının Felsefesi (2008) adlı çalışması üzerinden okumakta ve bunaltının görüntülerini çözümlmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Kikobaki'nin, yoksullarla kurduğu gönül bağının simbiyotik uzamına bakılmakta, hatırladıklarının neden olduğu sıkıntı biçimleri ve bunların temsilleri değerlendirilmektedir. Romanın yakın okumasıyla ana karakterin bilinçdışını ele geçiren itkiler sınıflandırılmakta, yaşanmış ve yitmiş zamanlardan kalanlar sıkıntı odağında incelenmektedir. Sömüren, "öteki" doğuran, nefret söylemi üreten ve her vakit servet düşkünü kalan sistemin detaylandırıldığı romanın krizleri, Svendsen'in tasnifine paralel şekilde, varoluşsal sıkıntı odağında irdelenmektedir. Bakail'in, Eserya'yı tanınmasıyla edindiği ismiyle Bakaçyo'nun; gözlerini açtığı ve büyüdüğu evrenden Balıkgözü tesislerine uzanan yolculuğunda tanık olduklarına yaslanan inceleme, proleterlerin ve onlara karşı olanların boğuntusunu tartışmaktadır. Sahte isimlerle ve asılsız sanal hesaplarla yaşam arayışına girenlerin "hasta düştüğu" romanda, halsizlerin öksürüklerini işiten tek kişinin Kiko'nun olması maksatlđdır. Bu bağlamda, sıkıntının suretleri tespit edilecek, karanlığın çöktüğu hikâyeler mercek altına alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sıkıntı, görsellik çağı, libidinal ekonomi, hedonik çılgınlık, Para Gürültüsü.

⁹Dr., Öğretim Görevlisi, Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü

YEDİTEPE
ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

30.yıl